

Censura ecclastice synodales et provinciales Archiepi Coloni.

Omnes subsequentes excoicationes maiores et alie censure ecclesiastice Synodales et provinciales quoniam plures sunt ex iure promulgates sunt in synodo Colonie sub Roperto Archi episcopo Colon. Anno. lxxij. Et fere omnes habentur ex diuersoribus episcopis coloniis statutis. Et quoniam plures renouantur singulis annis.

Nimo excoicant per Canones et statuta Iniciantes manus violentias in clericis vel ecclesiasticas personas. Et mandatur denunciari. Si committitur deus loci fuerit cesset a diuinis.

Tre Ipo facto sunt excoicati. Incendiarij et effractores ecclesiarum et monasteriorum et mandantur eos predicti per denunciationem sicut per peccatores clericos et per cessationem a diuinis.

Tre Ipo facto excoicati sunt violatores emunitatrum dotium ecclesiarum et quoniam aliquem de emunitate vel doce exageravit vel aliam re abstulerit et in loco ubi emunitas lesa est cessetur a diuinis.

Tre locum ad quem inasores et raptiores bonorum ecclesiarum et ecclesiasticarum personarum et receptores et adiutores necnon predazz emptores et ubi predicta fuerit ipso facta suppositus est ecclesiastico Interdicto.

Tre excoicati sunt non solueret decimas quoniam dicunt incitatores sterilitatis pestis et pestilente ac aliorum malorum quoniam etiam ex non solvendo decimam frequenter eueniunt quoniam uno die quolibet mense mandatur publicari per rectores ecclesiarum.

Tre excoicatur omnes qui post obitum clericorum se intromittunt de bonis eorum per executores testamentorum eorum.

Tre excoicatur omnes qui capiunt thelonium vel aliam ex actionibus debitis clericorum. **I**sta excoicatio est de iure comuni.

Tre excoicatur ille qui traherit clericum ad iudicium secularium et cadit a iure canonico. **E**t Judices moniti per ordinarii si non reuocauerit quoniam fecerit etiam excoicatur quia excoicationem si sustinuerit per xv. dies locum ille tunc suppositus est ecclesiastico Interdicto. **E**t **I**stud

Istud est practical ex synodo

Ista excoicatio est de iure comuni.

Censure ecclastice synodales i puciales Archiepi Colon

etia locum sibi vendicat si agatur super bonis cle
reicor aut contra arrestates a seculari Judicio

Ite excoicat ipedientes synodū illocis t tmis suā
dat nō venientes ad illa pter nobiles. Et si ipedien-
tes fuerit ples loc ille ipso facto est interdictus

Iste casus practicat

Ite excoicant ipedientes ecclastica Jurisdictioez t
si sustinuerit excoicatoz p. xv. dies Si ipedientes fue-
rit dñs tre aut nobil'district illi seu tra cedice seu

intē ca. Et vbi ipedientes morā tra verit cestet a dinis.

Ite excoicat oēs captiuates clericos t dat pcedē
di eosdē. Et filij t filie ac nepotes captiuatuvsq
ad tertia gnatōe seruato pcessu nō debet pmoueri
ad dignitates stipedia ecclastica vlt ad ordines vlt
bñficia st excoicati. Et collatores seu pntates pse
rentes seu eligentes ipo facto ius suū amittunt t fei-
da eoz reuertitur ad ecclesiam.

Excoicatio iur'cōis

Ite excoicat t denūciari mādat oēs interficiētes
clericos t eos mutilates etia eos captiuates t loc
ad quēvenere ē intēdict. Omitit feudat bñficia
t possessiones q hñt ab ecclia. Et filij eoruq vsg ad
qrti gdū nō pmouent vts. Promoueri Capellani
recedēt a dinis suis excoicatis. alioqñ cōicates cīt
eisō sūt excoicati ipo facto quā excoicatōe si su-
stинuerit p duos mēses sūt bñficia suis ipo facto
pū ari q bñficia ifra mēs p collatores vlt ferri

Ite excoicant ebdomadary i ecclisys puetuali-
bus plebāt t rcores prochialiu eccliarz t capellarū
q nō denūciat i suis ecclisys excoicatos nūciādos vlt
nō seruāt cessationē ad uiū al intēdcm i casib expōss

Ite sacerdotes maifesti p cubinarij t p cubinas
nō remouētes ifra. q. mēses sūt ipo facto excoicati
Ite excoicat ipo facto Abbates t ppositi nigri
ordis Cuiutaris t dyoceſ. Colon. n̄ suātes statutū
consiliū gñialis pape. iij. de cōi caplo detrennio i
triennium seruando.

Ite excoicat q clā prahunt matrimoniu. vel
sponsalia t q interfuerint

Ite de Spōsalib nō practicat excoicatio sed q

Cessure ecclastice synodales i. priuiciales Archiepi Coloni.

ad illos q̄ interfuerint clamdestinis

Ite Nota qn̄ vni psonae soli das absoluto a clādestinis tūc forma circa fine h; dūmō p ipm nō stet q̄ min⁹ d̄ cī matrimo/ niū in facie ecclie solēnise. **S**z p̄les interdū dubitāt. Quid sic illud p qd̄ iudicabit p nō ster p ipz. Clideſ qdem d̄ dī q̄ dī non stare p ipz qn̄ vīz p̄ posse citat eū p que stat. Aut dī p ipsuz non stare qn̄ nondū hz dore. Aut qz hz aliqd̄ ipedimētū qd̄ le legitimiū ure dī possit. Uel qz haberet aliqz cām valde rato nalem iudicio discretoz. Uel cām necessariā. **P**tererea qn̄ ponif nisi canonici ipedimētū obſtitent. Per illud itelliguntur plane. p̄. ipedimēta canonica q̄ phibent cōtrabendū z di minūtū cōtractū q̄ patent i his p̄līb. Error cōditio rē. q̄ ponitur i hoſlibro i p̄ncipio de Impedimentis i lrā 3. Si ḡ aliqd̄ ipedimētū p̄dictoz fuerit in contractū nullū matrimonii ludiſcat. **I**nſup ponif in forma absoluto is vīz qn̄ das p duo/ busſit. Si p̄duos mēses elapsos nō solēnizaret matrimonii i facie ecclie reincident vel retrudim vel silia. Per illos qd̄ du os mēses p̄dictos accipe mēses large. p̄t i kalēdario p̄putat seu reputat p̄t ex iure taxari solēt. tñ p̄cile p. viij. ebdomad. **I**te q̄ falsoſum testimoniu dāt i causis matrimo nialibus Et tales debent iſcalari

Ite excōicātū q̄ receperūt vel p̄ces rē. pecuniā rē. ne reuelarent i pedimenta matrimony.

Ite excōicātū q̄ p̄ matrimoniu p̄tractū. Sortilegia. iſcatiōes v̄l maleficia faciūt v̄l fieri p̄curāt.

Ite excōicātū laici q̄ sepeliūt aliquē tpe iedci i ci miterio l̄q̄ sepulture iterſut. clerici sūt suspensi.

Item excōicāntur laici q̄ ecclias vel cimiteria ad lesionem alioz munūt vel incastellant

Ite excōicānt plati p̄positi p̄detani t̄ p̄biteri alie nates bona aliq̄ suaz eccliaz sine lnīa dñi Archi ep̄i t̄ Contract⁹ est ipso iure nullus.

Ite excōicātū nō repetētes sic bona alienata fide lit t̄ diligēt si n̄ p̄nt pp̄t poñaz aduersarioz denū ciabit dñi Archiepo Coloni. vel eius officiali.

Ite excōicāt oēs q̄ occupāt t̄ detinēt s̄n p̄fensu t̄ volūtate dñi Archiepi t̄ sui caplī vel eis celauerint feuda reddit⁹ vel iura q̄ ad dñm archiepm⁹ eccliaz Coloni. p̄tinēt n̄iſi ifra mēsez resignēt vel reuelent.

Ite excōicāt oēs aduocati eccliaz t̄ aliq̄ q̄cungz nole censeant q̄ exactionēt seruicia indebita ecclie vel ecclasticis personis iponunt,

CLXXX

Cessure ecclastice synodales i' priuiales Archiepi' Coloni

Citè excoicat illi q' ecclie maioris v'l aliaz ecclia
rū ciuitatis & dyoceps Coloni cēsus capitales ipis ec
clesijs soluēdos p'rextri alic' coloris molestāt aut
etia' eoz bona mobilia aut imobilia post mortem
ip'sorum inuadunt

Practicatur semper ex
synodo.

Citè excoicat oēs usurarij maifesti q' d'bet singul'
dieb' dñicis p'ecclias prochiales publicari nec illi
recipiātur ad cōionē altaris nec ad ecclasticam se
pulturā nec aliq's recipiat illoz oblationē nec ele
mosinas salinis alijs in iurestatutis

Citè excoicatur clerici q' celebrat i' aliq' ecclia pro
chiali seu capella. sine licētia ordinary & q' tenet ec
clesias prochiales ad quas non sūt p'ntati. nec per
dñm Archiep'm v'l archidyaconū instituti

Citè excoicant decani xpianitatis & sacerdotes
prochialū eccliaz v'l vices eoꝝ tenētes & oēs aliꝝ cu
iustiūq's sint p'ditiois q' nō exequūtur mādata Jur
ris dñis dñi Archiepiscopit Curie sue & Archidya
conoz suorum.

Citè excoicat predicti rectores prochialū eccliaz
etc. q' singulis dieb' dñicis tādel' accēsis & pulsatis
cāpanis publicet solēniter nō excoicat oēs illos q'
perturbat Jurisditione Curie Coloni. & q' l'pediunt q'
min' Jurisditio Archiepi libere exerceat. Et q' ipe
dūt i' q' sit perturbatio Jurisditiois viz Interdic
do v'l iusib' faciēdo ne aliq' excoicati sunt

Citè Arrestado capiēdo vel capi faciēdo p' iustici
am scelare latores mādatoz Curie Coloni vel illos q'
in curia Coloni suos aduersarios trahūt i' Jus v'l
sberādo vel sberari faciēdo vel p'minādo vel leās
Curie rapiēdo vellaterādo vel alia faciēdo. p' q' p'
cessus negotiij valeat retardari. Et si sustinuerit ex
coicatdez p' xv. dies locus eoꝝ est interdictus.

Citè excoicati sūt rectores eccliaz & eoꝝ vices ge
retes q' sigilla p'pria nō habēt & q' aliqd recipiūt vel
exigūt a litigatorib' p' executione facienda

Citè excoicati sūt oēs illi q' statuta cōdiderūt et
seruāt ea i' p'indicū ecclastice libertatis & Jurisdi

Censure ecclesiastice synodales & priuiales Archiepiscopali Coloniæ

CLXXIE

tionis domini Coloniæ. Et tales debet singul’ dieb’ dñi
cisi & festiuis excoicari & publice denunciari. Q[uod] si
neglegerit rectores eccliar[um] canoica moit[er]e triu[m] die
rū p[ro]missa ipsi rectores sili sunt excoicati. Quā excoi
cationē si rebellit sustinuerit ad p[ro]uatōz h[ab]et eos p[re]ce
dendum est.

Ite excoicatur oēs q[uod] officiantur curie & p[ro]sisto
rii puta i[nt]o clericos aduocatos notarios & curatores
& alios q[ui]cunq[ue] seruitores i[nt]ecepit manu[m] violetas v[er]o
dederit ad hoc auxiliū p[ro]siliū vel fauorem

Ite excoicatur oēs illi q[uod] usurpat Jurisdictonem
v[er]o nō habet cassant eoz acta & puniunt arbitrarū

Ite excoicatur oēs falsari leaz applicar[um] & Curie
Coloniæ ac Instrumentorum ac Archiepiscoporum defunctorum
& ecclie Coloniæ & sigillorum ipsis letis appensoz.

Ite excoicatur plati & rectores eccliar[um] q[uod] admittunt
nō beneficiariū in ciuitate & Dyocesi Coloniæ ad cele
brādū i[nt]o ordine v[er]o ordib[us] i[nt]o ecclias v[er]o capell[is] nisi fue
rit data licetia ab officiali & lras sigillatas h[ab]uerit.

Ite excoicatur sūt oēs illi q[uod] absoluunt excoicatos
ap[er]tū clādestina matrimonia[rum] v[er]o & spōsalu[m] p[er]ter of
ficiālē Coloniæ Curie cui tales excoicationes dūta
rat reseruantur.

Ite excoicatur i[nt]eriores absoluētes excoicatos
v[er]o suspēsos ab officiali Coloniæ l[et] q[uod] radū tollūt sup
p[ro]mūt aut delēt noīa delris excoicator[um] Curie Colo
niens[is]. Et q[uod] p[ro]scindūt v[er]o falsificat v[er]o minūt mone
tam domini Coloniæ.

Ite excoicatur illi q[uod] erigūt trūcos i[nt]o plateis publi
cis aut locis alijs ad recipiēdū ibi elemosinas q[uod] spe
ctat ad rectores eccliar[um] & non ad laicos

Ite excoicatur oēs illi q[uod] nō p[ro]mittūt scolasticuz
in Collegiat[is] ecclias h[ab]ent stallū i[nt]o choro & locū i[nt]o capit
culo ad vocē post decanū suaz eccliar[um]

Ite excoicatur illi q[uod] cū solenitate duas missas
celebrat p[ro]uocando cler[ic]orum & populum

Ite excoicatur monachi fideiubetes v[er]o trahē
tes v[er]o p[ri]u[m] h[ab]entes v[er]o peculiu[m] pecunia[m] mutuo reci
pientes

Ita excoicatio quo
ad clādestinu[m] syno[cl]o
dalib[us] p[er]tinet etiāz
q[uod] tuor ordines mendic
antes viz si absolu
rint sine licetia seu co
missione official seu
pape.

Celure ecclastice synodales et priuiales Archiepi Coloni.

Ista excoicatio non
est de iure nec excepti
innocari et pnt ut p
exire.

Ista siuia peticione sed
potius est pminato
ria et non lata:

pientes negociaitione exerceedo nec abbas nec pue
tus ipso et ex hoc non tenent. Etiam dicti monachi
sunt suspensi ab officio.

Item excoicati sunt violatores monialium. Hic
non intelliguntur religiose non moniales

Item excoicatur oes illi q inductunt aliquem ad eli
gendum sepulturam alibi q in sua prochia.

Item excoicat medici q medicati in ecclesiis clamores
et eleosinus petendi piedies dinum cultu. v. clares
facientes sup cimiterium prohibet facere tles clamores

Item excoicati sunt a papa q reliquias transserunt
extra coloniam ad alia loca

Item excoicatur qui elemosinas dat pauperibus
in ecclesiis ciuitatis Coloni. sub diuinis

Penitentiarij epi Coloni. sequentem formam ac filez
bene semper attendant.

Sequitur Tenor lray pniarioz q sole
bant legi per annum bis in synodo Coloni. tem
pore epi Coloni. Hermanni de Hassia Quaruz
tenorem penitentiarij bene attendant.

Hermannus de Hassia Archieps Coloni. sp pmitte
re psumuit in suis synodis pniarijs suis iferioribz
singuli absoluendo casus suos i manifestis et i occul
tis ta de iure q de psumptuosisibi reseruatos. aliq
bus psumptim demptis sub forma q sequitur

Hermannus dei gr. Archieps facte Coloni. eccliesie
Tenore pntu facim psumtuim et depuratam. In
locis nray Ciuitatis et Dyoces pdcaz ifra scriptos
viz Neueredii i xpo epz. N. vicarii nostri i spuiale
bus et Ceteros. N. Ciuitatis et Dyoces Coloni. ipsis
et eo et cuilibet vniuersor et singulo et xpsifideliu
m viuisq sevus homi nray Ciuitatis et Dyoces eius
cofiteri voletu psumptione audiend ipsos psumpos et
criterios a pccis qz absolutio ad nos iure ordiario
spectat et punit q sibi psumptu in forma ecclie psum
ta auete nea in casib etiam a iure v. statutis nobis
quolibet reseruatis. eis et eo et cuilibet p m culpe

Cesure ecclastice synodales i puciales Archiepi Coloni.

CLXXXVII

pnia salutari iuncta absoluendi. vota & pegrinationi & abstinentie si q emiserit nob i iure pmissa i alia pietatis opa discretione pnia pmutandi tenore pniu pcedim facultate. Infrascriptis tñ casib exceptis & psois. q nos lecciaz Coloni. iiniticia p sequunt capitali. seu q i nre ecclie boam ad mesam archi epale spectatia idbte accupata & occupata detinuerit detinet occupata. ac publicos usurarios. seu q ecclias & cimiteria & dotes eccliaz violauerit & vio lit. Seu q ipsoas ecclasticas citra tñ gne lesionem vel iurias iecet temere manu violetas. Seu q bona eccliaz ecclasticarz psoaz deputatib icedys & rapis hacten iuaserit iuaserit futur Quasq de sacrilegias & psonas exceptas ad Reuerendu i xpo prez dñs epz. V. vicariu nrm i spnialib necno venrabiles mrgos viz. V. V. pdcos tñq pncipales nostros pniarios emitti volu & madam & ceteros q pniarios qstiu q tñ religiosos q sclares i qbuscius loci nrar. Cuiat & Dyoces pdcaz a qbuscius qz et pdecessorib vla nob sub qz vboz forma seu aucte nrar istitutos. Et silras aut certu nuer psonaz mō pmisso aucte absoluendi se hre ptedant aut sicut i ipsis lris pncipal expsse q reuocari no debeat neq possent. ex certa nrar scia reuoca volentes & madates p vos xpianitas decanos & rectores prothialium eccliaz & capellaz nre dyocei rizis psilijs & caplis necno prothialib eccliaz & capllad reqsi toez exhibitorz pnti reuocatos publice ntiari. Nota q ex pdictis casib exceptis & psois qz eps spalt sue ploner tribi aliis ex synodalib reseruari vult. Prz q ab oib aliis casib epo de iure aut statutis synodalib releruat pniarij alijs p dyocelum istituti ad soluere pnt. Et sic qad dcōs sex casib qb singul snia excicatoris maioris e annexa coes dicti pniarij p dyocelum istituti remittere hnt ad epm aut ad suffraganeus aut ad aliquem duorum aliorum. In sup pz qz solii sex supd cas excicatoris maiores pdcis tbo pncipaliorib pniarijs pcedit ut ab illi ipsi soli absoluere possint. Hic seqz q p h eps singul suis aliis pniarijs pcedit aucte absoluendi ab oib alijs excicatorib maiorib epo de iurez ex statutis sibi reseruatz & ex pnti ab oib casib suis de iure aut statutis reseruatz qb snia no est annexa.

Notet pniarij istam exceptionem

Explicit p me Hermanni Retwych

Manuale p̄fessorum ac censur ecclesiasticis synoda. et priuati.

**Gedruckt in Collen vpon dem
Aldemart. no de wylde man vpon dem bugart**